

Dreptul

ISSN 1857-3185

VINERI

16 octombrie

2009

Anul VIII

nr. 39 (298)

8 pagini - 2,50 lei

Săptămînal juridic

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

Ministrul Justiției a efectuat o ședință de lucru cu privire la interceptarea convorbirilor telefonice

pag. 2

„Vreau să las niște urme pe acest pămînt și asta îmi dă speranță în ziua de mîine”

pag. 3

„Ziua juristului” pe fundalul jubileului de 50 de ani al Facultății de Drept a USM

pag. 4-5

„Prima datorie a unei societăți este justiția”

(Alexander Hamilton)

Gheorghe AVORNIC, doctor habilitat în drept, profesor universitar, decan al Facultății de Drept a USM, președinte al Consiliului de administrație al UJM

Stimați juriști!

Trăim neîndoiește într-o perioadă a interdependențelor; an de an societatea devine tot mai dinamică și mai complexă. Astăzi, mai pregnant decît oricînd **Justiția** își are rolul său hotărîtor în reglementarea relațiilor interumane. Astfel, pacea libertatea și securitatea persoanei oferite de climatul unei justiții eficiente, transparente, echidistante constituie acele valori fundamentale fără de care o civilizație modernă este de neconceput.

...Și dacă ea, justiția, „este adevăr în acțiune”, conform spuselor lui Joseph Joubert cu cea mai mare certitudine putem afirma că anume acest sistem plurivalent constituie garantul demnității umane, asigurat de către acel protector pentru care afirmarea idealurilor binelui și echității va rămîne crezul de viață – **Juristul**.

Aici, juristul est chemat să facă astfel încît ponderea relelor să scadă, lăsînd locul lucrurilor bune, deoarece anume el, prin prisma personalității și a demnității sale, presupune neapărat responsabilitatea pentru respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Or, respectarea dreptului fundamental al persoanei constituie indispensabilitatea unei democrații în ascensiune.

Dar cum ar fi posibilă atingerea acestor dezerate care plasează valoarea umană mai presus de orice, fără știința juridică? E o întrebare retorică al cărei răspuns e de la sine înțeles – imposibil.

Stimați colegi, toamna splendidă din acest an este pentru comunitatea noastră, a juriștilor, de o semnificație aparte, deoarece consemnarea zilei profesionale – **Ziua juristului** – este amplificată de această dată de un eveniment pe cît de remarcabil pe atît de revelator care, consider eu, marchează profund sistemul judiciar din țara noastră, este vorba de **jubileul de 50 de ani de la fondarea Facultății de Drept din cadrul Universității de Stat din Moldova**. Timpul nu se oprește în loc, iar Nicolae Iorga spunea că el, „timpul, schimbă florile cîmpului dar nu poate schimba strălucirea aurului”, la fel cum aceste cinci decenii nu au putut schimba notorietatea în creștere a acestui templu al cunoștințelor juridice care an de an a format juriști de o înaltă calificare profesională, pregătiți de mentori ai facultății al căror coeficient de inteligență atinge culmi înalte. Iar rezultatul final este impunător. Dintre absolvenții acestei facultăți fac parte

personalități notorii ale justiției contemporane. Iar, împreună: profesori discipoli, studenți formează elita juridică națională și chiar internațională, și exemple în acest sens avem destule.

Ajungînd la acest popas aniversar și punînd pe cîntar realizările obținute, pot să afirm că această facultate a reușit să-și asigure bunul renume în rîndul instituțiilor de învățămînt juridic superior din republică grație experienței acumulate pe parcursul a 5 decenii, grație funcționării bazate pe principii concret definite, astfel încît, pe lîngă studiile de calitate oferite, studenților li se cultivă idealuri și virtuți atît de utile și necesare, ce capătă astăzi conotații noi fiind amplificate de exigențele timpului. Și nu ar fi greșit dacă am afirma că a face studii în cadrul acestei facultăți este o provocare pentru orice tînar dar și șansa de a face parte dintr-o echipă de prestigiu, dinamică, conectată la imperativele actualității. Și consider că este un moment oportun ca în numele tuturor promoțiilor de absolvenți ai Facultății de Drept din cadrul USM să-mi exprim recunoștința față de cei care au participat

la fondarea ei și nu în ultimul rînd față de cei care îi asigură o continuitate atît de frumoasă și prosperă.

Consemnarea Zilei profesionale a juristului reprezintă încă un semn de înaltă apreciere și îndreptățire morală atît pentru acei care veghează asupra formării specialiștilor juriști; cît și pentru acei care stau la straja ordinii și înțelepciunii promovînd valorile democrației umaniste.

De fapt, de aici pornește edificarea Republicii Moldova ca stat modern, democratic, bazat pe drept, pentru care s-a muncit cu abnegație – stat în care se tinde ca doar Supremația Legii să aibă prioritate.

Conștientizăm că există impedimente încă, și nu puține, dar mai știm că Dumneavoastră, mulți stimați juriști, vă faceți pe deplin datoria. Grație profesionalismului și responsabili-

tății de care dați dovadă, reușiți să diminuați presiunea impedimentelor înțelnite în activitatea dumneavoastră astfel încît noi toți, membrii acestei societăți, să ne simțim protejați, să ne simțim Oameni.

Responsabilitatea, rigoarea, conduita ireproșabilă, buna-credință și respectul pentru oameni sînt doar cîteva dintre calitățile și virtuțile ce ni le imprimă apartenența la una dintre cele mai nobile profesii. Prin urmare, avem toate premisele de a recîștiga încrederea în puterea conștiinței, angajîndu-ne plenar răspunderea cîștigînd în cele din urmă cel mai de preț lucru – încrederea cetățeanului de rînd. Pentru că sîntem în slujba cetățeanului, avem obligația morală de a face o justiție dreaptă și rapidă oferind soluții pentru a împăca ideile, viziunile diferite pe care le implică complexa activitate de jurist. A sluji legii înseamnă a apăra demnitatea omului, a legalității și echității sociale. Acum mai mult ca oricînd avem șansa și nu trebuie să ratăm ocazia de a ne conjuga eforturile întru asigurarea Supremației Legii, protejînd și îmbunătățind totodată idealurile profesiei de jurist ca o chemare și dedicație pentru serviciul public, pentru că facem parte dintr-un sistem care trebuie să fie unul de elită a cărui responsabilitate este asigurarea echilibrului dintre lege și realitate prin stabilirea adevărului judiciar; ceea ce va conduce la reșezarea puterii judecătorești în sistemul de valori al societății.

Mulți stimați colegi, cu prilejul **Zilei juristului** vă adresăm cele mai sincere mulțumiri pentru efortul calificat și plin de abnegație depus întru sporirea prestigiului acestei țări. Vă dorim din adîncul sufletului multă sănătate, optimism, realizări remarcabile, munca să vă fie răsplătită din plin prin satisfacția reușitelor profesionale.

Mulți ani vouă celor care credeți că lucrurile le putem îndrepta doar spre bine, că sistemul căruia aparținem poate fi perfecționat astfel încît Ordinea, Legea și Dreptatea să domine în această societate cu vădite aspirații de intergare europeană.

ANUNȚ

La **17 octombrie 2009**, începînd cu ora **10.00** pînă la ora **14.00**, în incinta Palatului Național din Chișinău va avea loc un program festiv, dedicat jubileului de 50 de ani de la fondarea Facultății de Drept a Universității de Stat din Moldova, precum și Zilei profesionale a juristului.

Deschiderea programului va începe cu solemne discursuri de felicitare din partea oaspeților de onoare, după care va urma un concert extraordinar și va culmina cu un fourchette.

Dintre oaspeții de onoare fac parte personalități din conducerea de vîrf a statului, personalități marcante din domeniul judiciar din țară, precum și de peste hotare, profesori, reprezentanți ai primei promoții de absolvenți ai Facultății de Drept USM ș.a.

La remarcabilul eveniment sînt invitate toate categoriile de juriști din țară.

Organizator:

Uniunea Juriștilor din Republica Moldova

◆ Flash

UE propune autorităților moldovenești intensificarea colaborării în cadrul Parteneriatului Estic

Intensificarea colaborării dintre Uniunea Europeană și Republica Moldova ar trebui să fie realizată în cadrul programului Parteneriatul Estic, iar țara noastră urmează să folosească în mod activ mecanismele oferite de acest program.

Declarații în acest sens au fost făcute de către Cancelarul Federal al Germaniei, Angela Merkel, și președintele Consiliului de Miniștri polonez, Donald Tusk, în cadrul felicitărilor expediate prim-ministrului moldovean, Vlad Filat, cu ocazia învestirii în funcție. Oficialii europeni și-au exprimat speranța că Republica Moldova va colabora cu Uniunea Europeană anume în baza acestui program.

Totodată, președintele Parlamentului de la Chișinău, Mihai Ghimpu, a declarat, la revenirea din Bruxelles, că „UE are proiectul său, noi îl avem pe al nostru”, specificând că „Uniunea ne propune Parteneriatul Estic, dar noi dorim să-i schimbăm statutul pentru a fi incluși în pachetul Balcanilor de Vest”.

„Dacă vom construi Europa la noi acasă, atunci nu putem rămâne în afara UE. Depinde de noi care proiect va fi realizat”, a spus Ghimpu.

Rezervat față de Parteneriatul Estic a fost și Vlad Filat, care a spus că „Moldova își dorește o colaborare mai strânsă cu UE, decât oferă această inițiativă”.

Programul Parteneriatul Estic este o inițiativă polonezo-suedeză, lansată în cadrul politicii de vecinătate, care are scopul de a aprofunda relațiile dintre UE și unele state postsovietice. Programul european este prevăzut pentru șase țări vecine ale Uniunii Europene, printre care Moldova, Azerbaidjan, Armenia, Ucraina și Belarus. Pentru realizarea acestui program, UE va acorda țărilor vecine 600 mln de euro în perioada 2009-2013.

Participare la reuniunea preliminară a Conferinței Curților Constituționale Europene

În perioada 15-16 octombrie, judecătoarea Elena Safaleru, în calitate sa de vicepreședinte al Curții Constituționale a Republicii Moldova, participă la reuniunea preliminară a Conferinței Curților Constituționale Europene (CCCE), ce-și desfășoară lucrările la Palatul Parlamentului din România.

Principalele probleme propuse pe ordinea de zi a reuniunii preliminare a Cercului Președinților vizează selectarea tematicii celui de-al XV-lea Congres al CCCE care urmează să aibă loc la București, în anul 2011, chestiunile organizatorice și financiare aferente. Reuniunea preliminară examinează, de asemenea, proiectul de Statut al Conferinței Mondiale a Justiției Constituționale (Cape Town, Africa de Sud, 22-24 aprilie 2009) și al reuniunii Biroului acesteia (Merida, Mexic, 15-17 aprilie 2009). În programul reuniunii figurează și chestiunea privind dezvoltarea cooperării cu Comisia Europeană pentru Democrație prin Drept (Comisia de la Veneția). Tema preconizată pentru viitorul Congres al CCCE este „Justiția constituțională: funcții și raporturile cu celelalte autorități publice”.

Curtea Constituțională a României reprezintă CCCE ca grup regional.

Înalta Curte de Casație și Justiție a României solicită Curții Constituționale anularea barierei legale de 30 mii de dosare de redobândire a cetățeniei pe an

Înalta Curte de Casație și Justiție a României a sesizat Curtea Constituțională pentru a soluționa o excepție din Legea cetățeniei române cu privire la faptul că numărul maxim de cereri de redobândire a cetățeniei, care urmează a fi primite în interval de un an pentru fiecare oficiu consular, nu poate depăși 30 000, potrivit unui comunicat de presă al Institutului pentru Drepturi Civile Europene din București.

Acest aspect prevăzut în lege a fost ridicat în cadrul procesului intentat împotriva Ministerului Afacerilor Externe, aflat pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție, de către un cetățean moldovean, nemulțumit de faptul că de peste un an de zile așteaptă să fie invitat să depună cererea de redobândire a cetățeniei române la Consulatul României din Chișinău, cu motivarea că este neconstituțional să fii obligat să aștepti aproximativ 12 ani de zile pentru a înregistra o simplă cerere.

În comunicatul Institutului pentru Drepturi Civile Europene din București se mai spune că, în conformitate cu susținerile reprezentanților Ministerului Afacerilor Externe, există peste 360 000 de cereri de intenție, formulate de către etnicii români din R. Moldova, iar la un simplu calcul matematic (360 000 de cereri de intenție existente împărțit la cel mult 30 000 de cereri câte ar trebui să fie primite pe an) rezultă un număr de minim 12 ani de așteptare pentru a înregistra o simplă cerere de redobândire a cetățeniei române.

Institutul pentru Drepturi Civile Europene își exprimă convingerea că decizia Curții Constituționale va înlătura acest articol neconstituțional, astfel încât ar exista posibilitatea depunerii mai multor cereri decât bariera legală de 30 000 dosare pe an.

Ministerul Justiției

Ministrul Justiției a efectuat o ședință de lucru cu privire la interceptarea convorbirilor telefonice

Ministrul Justiției Alexandru Tănase a discutat luni, 12 octombrie, cu reprezentanții instituțiilor publice și cu operatorii de telefonie mobilă

Justiției Alexandru Tănase în cadrul întâlnirii cu instituțiile publice și cu operatorii de telefonie din Moldova.

Vladimir Grosu, agentul

a menționat că legea nu definește clar persoanele care pot fi supuse măsurii de interceptare, nu stabilește limitele de termen pentru efectuarea acestor măsuri și nu există un control judecătoresc eficient asupra aplicării acestor măsuri.

Vladimir Grosu a prezentat și amendamentele care urmează a fi efectuate în contextul obiecțiilor formulate de CEDO cu privire la prevederile Legii cu privire la activitatea operativă de investigații: stabilirea clară a termenelor și a persoanelor în privința cărora vor fi aplicate măsurile operative de investigație, reducerea

sfelei de aplicabilitate a măsurilor, stabilirea unor garanții de confidențialitate a datelor, reglementarea răspunderii persoanelor care vor efectua măsurile, instituirea unui mecanism de contestare judiciară a hotărârilor de autorizare și aplicare a măsurilor operative, stabilirea unui cadru legal de păstrare a datelor confidențiale și distincția clară între atribuțiile, rolul și funcțiile fiecărui participant la efectuarea măsurilor.

Alexandru Tănase a adus la cunoștința reprezentanților

instituțiilor publice și a operatorilor de telefonie că până la sfârșitul lunii octombrie va fi pregătit un proiect de lege de amendare a legislației care reglementează interceptarea convorbirilor telefonice, care va include toate recomandările CEDO, cele ale instituțiilor publice implicate în efectuarea activității operative de investigație și ale operatorilor de telefonie mobilă și fixă.

Reprezentanții operatorilor de telefonie mobilă și fixă au declarat că susțin inițiativa de a modifica legea dată, pentru că în momentul de față operatorii nu pot garanta formal clienților lor siguranța dreptului de a trăi ascuns față de alte priviri terțe.

În Republica Moldova, în cazul a 60 la sută din infracțiunile penale Codul penal prevede că pot fi aplicate măsurile operative de investigații, iar pe parcursul anilor 2008-2009, 98 la sută dintre demersurile adresate Curții Supreme de Justiție conțineau măsuri de interceptare a convorbirilor telefonice. Dreptul de a efectua măsuri operative de investigații astăzi îl deține Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul de Informații și Securitate și Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției.

și fixă despre reglementarea efectuării măsurilor operative de investigație, în special legate de interceptările convorbirilor telefonice în Republica Moldova.

„În Republica Moldova domnește frica printre cetățeni de a vorbi la telefon, de teama că sînt interceptate convorbirile telefonice. Este necesar de a stabili foarte clar în lege cînd pot fi efectuate aceste măsuri operative de investigații, pentru a evita riscul legat de interceptarea abuzivă a cetățeanului”, a declarat ministrul

guvernamental, a menționat că Curtea Europeană a Drepturilor Omului și-a expus punctul său de vedere asupra Legii cu privire la activitatea operativă de investigații (nr.45-XIII din 12 aprilie 1994) în contextul dosarului *Lordachi și alții contra Moldovei*.

CEDO a notat că legea nu oferă minimul de garanții legale contra abuzurilor din partea autorităților la efectuarea măsurilor operative de investigații, iar normele din legea nominalizată sînt imprevizibile și neclare. De asemenea, CEDO

Guvernul Marii Britanii acordă Ministerului Justiției al Republicii Moldova suport pentru armonizarea legislației

Ministrul Justiției Alexandru Tănase a avut luni, 12 octombrie, o întrevedere cu ambasadorul extraordinar și plenipotențiar al Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord în Republica Moldova, E.S. dl Keith Shannon.

La întâlnirea cu ambasadorul Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, ministrul Justiției a discutat despre oportunitățile de cooperare bilaterală și multilaterală în domeniul justiției. Alexandru Tănase a discutat despre necesitățile de asistență din partea Guvernului britanic în diverse domenii, dar în special în vederea armonizării legislației Republicii Moldova cu cea comunitară. În acest context, s-a discutat despre asistența pe care o va oferi Guvernul britanic Ministerului Justiției în cadrul proiectului „Susținerea Centrului de Armonizare a Legislației și a ministerelor în implementarea acquis-ului comunitar”, care are ca obiectiv consolidarea capacităților administrative necesare pentru integrarea europeană, în special prin eficientizarea procesului de coordonare interministerială și ameliorarea capacităților referitoare la acquis-ul comunitar și armonizarea legislației.

Proiectul va avea o durată de 3 ani de zile și va fi implementat de către Asociația obștească Agenția pentru susținerea învățămîntului juridic și a organelor de drept „Ex Lege” împreună cu Centrul de Armonizare a Legislației, instituție

subordonată Ministerului Justiției. Primele activități planificate vor demara toamna aceasta cu două seminare, care se vor desfășura în lunile octombrie-noiembrie, sub genericul „Politica energetică a Uniunii Europene” și „Cooperarea în domeniul justiției și afacerilor interne” (cooperarea judiciară,

protecția datelor cu caracter personal, managementul integrat al frontierelor).

Guvernul britanic va acorda pentru susținerea acestui proiect 154 314 lire sterline.

ANUNȚ

La **16 octombrie 2009**, începînd cu ora **10.00** pînă la ora **17.00**, în blocul 7 al USM (str. Gh. Iablocikin nr. 2/1), aula 103, se va desfășura Conferința Internațională Științifico-practică cu genericul „**Educație și cercetare într-un stat bazat pe drept**”, prilejuită de aniversarea a 50 de ani de la fondarea Facultății de Drept a Universității de Stat din Moldova și de Ziua Profesională a Juristului.

Evenimentul va întruni profesori și studenți din cadrul facultăților de drept din instituțiile de învățămînt superior din țară, precum și oaspeți de peste hotare.

ORGANIZATOR:

**Facultatea de Drept USM
în parteneriat cu UJM și AGEPI**

ANUNȚ

La **16 octombrie 2009**, ora **15.00**, în incinta Casei de cultură a Universității de Stat din Moldova (str. Tighina nr. 2), va avea loc cel de-al III-lea Congres ordinar al Uniunii Juriștilor din Moldova.

Ordinea de zi:

1. Darea de seamă a președintelui UJM;
2. Darea de seamă a Comisiei de revizie;
3. Alegerea organelor de conducere;
4. Diverse.

**Gheorghe AVORNIC,
Președintele Consiliului de Administrație al UJM**

● *Facultatea de Drept din cadrul USM la 50 de ani de activitate*

„Vreau să las niște urme pe acest pământ și asta îmi dă speranță în ziua de mâine”

Interviu cu Gheorghe AVORNIC, doctor habilitat în drept, profesor universitar, decan al Facultății de Drept a USM, președinte al Consiliului de administrație al UJM

Domnule Gheorghe Avornic, de o semnificație aparte sînt aceste zile pentru Facultatea de Drept din cadrul Universității de Stat din Moldova (USM), deoarece aduc cu sine o frumoasă sărbătoare – aniversarea a 50 de ani de la fondarea primei facultăți de drept din țară. Aș dori să dau startul discuției noastre prin a vă întreba care este viziunea dumneavoastră asupra perioadei de activitate a ei?

Într-adevăr, este o mare sărbătoare pentru noi, pentru toți acei cărora Facultatea de Drept a USM le-a fost și le este familia de unde pornesc, poate, pe cel mai important drum al vieții – viitoarea carieră profesională a cărei importanță este de netăgăduit.

50 de ani au trecut deja de la instituirea primei facultăți de drept din țara noastră și mă simt de-a dreptul onorat că destinul mi-a oferit oportunitatea de a fi gazda acestui moment jubiliar remarcabil atât pentru USM, cât și pentru comunitatea juridică din întreaga țară, consider eu.

E lesne de înțeles că din 1959 și pînă în prezent Facultatea de Drept a USM a parcurs o perioadă plină de succese, înregistrînd o creștere atât cantitativă, cât și calitativă, în mod special după desființarea Uniunii Sovietice. Anume în această perioadă, tinerilor care își făceau studiile în cadrul acestei facultăți li s-a oferit șansa de a merge în străinătate la cursuri de perfecționare, masterate, doctorate etc. în domeniul respectiv.

Acest lucru nu înseamnă cîtuși de puțin că dascălii de altădată, cei care au făcut studiile în perioada sovietică, nu corespund anumitor cerințe. Ei au fost și rămîn acei profesori de prestigiu cu care ne mîndrim și care reprezintă o valoare pentru facultate, deoarece și-au susținut tezele de doctor și doctor habilitat în drept în centre universitare cu renume din spațiul ex-sovietic: Moscova, Kiev, Sankt Petersburg.

Totodată, lucrurile au evoluat, iar rigorile timpului au condus la crearea unor noi condiții de învățămînt. Prin urmare, prestigiu instituțional, bază științifică durabilă, studii de calitate recardate la noile standarde, oferite de cadre didactice calificate, cu stagii efectuate în străinătate, inclusiv laboratoare, săli de lectură de o înaltă performanță – toate acestea le găsim astăzi aici, la Facultatea de Drept a USM.

În final, un singur lucru rămîne cert: condițiile de studii oferite de această alma mater a științei juridice sînt foarte bune și ar fi păcat să nu le apreciem la justa lor valoare.

Putem afirma cu certitudine că Facultatea de Drept a USM se poate poziționa în fruntea topului instituțiilor de învățămînt superior în care se studiază jurisprudența. În acest context, v-aș ruga să ne spuneți prin ce se distinge ea de facultățile similare din cadrul altor instituții de învățămînt superior din țara noastră?

De fapt, însăși USM se distinge de alte instituții, fiind primul centru universitar din Republica Moldova și Facultatea de Drept din cadrul ei, la fel, este primul centru juridic științific de la noi, care are la bază 50 de ani de experiență – timp care a condus la crearea unor tradiții variate cucerindu-și prestigiul binemeritat și bunul renume.

Nu vreau să fac anumite aluzii, dar pot să afirm cu siguranță că această facultate prin tot ceea ce a acumulat pe parcursul a 50 de ani rămîne pe primul loc în top. O dovadă în acest sens ne servesc rezultatele remarcabile obținute la diverse concursuri, olimpiade, cercetări, susțineri de teze de către cei care și-au făcut și își fac studiile aici, și acest fapt este cunoscut.

Am observat că vă preocupă în mod deosebit calitatea instruirii juridice din sistemul de învățămînt autohton. Care este starea reală a lucrurilor la acest capitol? Cine se face responsabil pentru calitatea studiilor și ce propuneri/soluții concrete ați avea pentru o îmbunătățire a situației la capitolul vizat?

În calitatea mea de decan al unei facultăți cu renume, cu profil sută la sută juridic îmi exprim părerea că nu sînt mulțumit de felul în care se face instruirea juridică. La acest capitol există anumite rezerve. Sîntem preocupați profund de această problemă. În acest sens, vreau să menționez că Facultatea de Drept a USM împreună cu Uniunea Juriștilor din Republica Moldova și alte centre universitare am desfășurat o serie de mese rotunde, seminare, conferințe naționale și internaționale vizavi de această problemă. Recent, avem planificată o conferință parctico-științifică internațională dedicată jubileului de 50 de ani de la fondarea facultății, la care vor participa experți din mai multe țări, conferință care vizează problema instruirii și cercetării juridice. Există critici la adresa pregătirii cadrelor juridice și noi nu sîntem indiferenți față de aceasta, dar acest fapt ar trebui să ne pună în gardă pe toți, deoarece toți cei care au atribuție la învățămîntul juridic se fac vinovați de cele întîmplate. O soluție în acest sens ar fi ca pe viitor factorii de decizie să permită licențierea juriștilor doar într-un singur centru universitar care se face remarcabil prin prestanță profesională și conduită ireproșabilă, aceasta fiind USM. Și nu știu de ce, dar intuiția mea bazată în acest caz în exclusivitate doar pe experiența mea de jurist, mă face să cred că în atare situație o bună parte dintre viitorii absolvenți nu vor avea capacitățile necesare pentru a susține licența în jurisprudență. În concluzie, vom constata că în sistemul juridic autohton încă persistă lacune, pentru că nu este normal să te prezinți la admitere cu cea mai înaltă medie și în timpul studiilor la facultate să nu justifici nici pe departe această medie.

De asemenea, vreau să mai fac o remarcă destul de importantă, notele studenților de la Facultatea de Drept din cadrul USM corespund realității, spre deosebire de notele studenților de la facultăți similare din cadrul altor instituții de învățămînt din republică. Și aici, invocînd din nou cariera mea profesională în care am avut oportunitatea să fac parte din diverse comisii de atestare, am constatat și afirm că o notă de 8 sau de 7 acordată unui student de la Facultatea noastră „cîntărește” mult mai greu decît nota de 10 acordată unei anumite persoane care și-a făcut studiile la o altă facultate de drept. De aici rezultă și faptul că nu este normal ca universitățile să

ia ființă ca ciupercile după ploaie și nu oricine are harul de a pregăti juriști. Am fost criticat în cadrul unei conferințe cînd mi-am expus opinia privitor la acest subiect, cu toate acestea, părerea mea rămîne aceeași, deoarece consider că profesorii nu se nasc peste noapte, profesorii se formează pe parcursul întregii vieți prin muncă asiduă, ceea ce le acordă dreptul moral de a-i pregăti pe alții. Da, sînt de acord sută la sută cu faptul că orice universitate are dreptul la existență, pentru că este necesară concurența fără de care nu există acel stimul al ascensiunii, însă îmi doresc ca această concurență să fie una loială, sănătoasă care să ofere consistență instruirii juridice. Astfel, devine imperios necesar ca în situația creată să vedem cum aranjăm lucrurile ca în final, în urma unei testări adecvate, să formăm doar juriști cu adevărat profesioniști.

Cum evaluați prestația studenților care își fac studiile la Facultatea de Drept din cadrul USM?

Din start vreau să menționez că contingentul de studenți din cadrul facultății pe care o conduc este foarte variat, de la studenți foarte buni pînă la de-a dreptul slabi la învățătură, și aceasta se întîmplă chiar și în situația în care numărul de studenți dornici de a face studii la drept a fost limitat. Întregul corp didactic depune efortul necesar, dar notele nu trebuie dăruite, ci cîștigate prin asiduitate și dacă studentul nu dă dovadă de voință, cu siguranță nu se va ajunge la rezultatele scontate. Or, în cazul în care este voință, chiar și cel mai slab student, muncind pe parcursul perioadei de studii, va reuși să-i depășească chiar și pe eminenți, iar exemple elocvente în această privință avem destule. Am avut cîteva promoții extraordinare în care am avut studenți foarte buni care pe lîngă faptul că se prezentau bine la ore erau activ implicați și în diverse activități extracurriculare din domeniul vizat.

La ora actuală dintre absolvenții noștri fac parte mari personalități ale justiției, formînd o echipă de juriști extraordinari.

Însă soarta face astfel încît mulți dintre cei mai buni absolvenți ai noștri pleacă în străinătate. Avem profesori care își desfășoară activitatea în cele mai prestigioase centre universitare din lume precum Franța, Canada, Japonia etc., juriști care activează în cele mai serioase companii și întreprinderi de peste hotare.

Totodată, vreau să subliniez că și cei mai slabi studenți reușesc să-și găsească un rost în viață datorită în mare parte cunoștințelor acumulate la noi la facultate, pentru că noi aici îi pregătăm și pentru viață, în afară de cunoștințele care țin cu precădere de domeniul juridic. Studenților li se mai cultivă și alte valori vitale deoarece au parte de dascăli în sensul, larg al cuvîntului.

În ce activități extracurriculare sînt implicați studenții? Care este scopul acestor activități, pe ce puneți accentul? Tot în acest context v-aș ruga să menționați și despre colaborările facultății cu instituții analogice de peste hotare.

Activitățile extracurriculare sînt întotdeauna binevenite pentru viitorii specialiști din orice domeniu, cu atât mai mult cu cît în acest caz este vorba de viitorii juriști – oameni al căror orizont cultural trebuie să fie foarte larg. În calitate de conducător al acestei facultăți, mă strădui în măsura posibilităților împreună cu întregul corp didactic să implicăm studenții în aceste activități prin organizarea și participarea la diverse concursuri

științifice, olimpiade, seminare, conferințe, mese rotunde etc.

Nu pot să nu menționez aici Clinica juridică „edificată” de mine de mai mult de 10 ani, așa, parcă într-o glumă, dar care pînă la urmă s-a transformat în ceva foarte serios. Ea activează pînă în prezent și are efectul său pentru viitorii specialiști dar și pentru societate. În cadrul ei studenții capătă primele deprinderi practice, fiindcă teoria trebuie îmbinată cu practica.

Dar vreau să specific că mă îngrijorează pasivitatea tinerilor studenți. Mi-aș dori o implicare a unui număr mai mare dintre ei, deoarece aceste măsuri contribuie la dezvoltarea abilităților de comunicare, analitice, interpretative, practice, manageriale chiar, pe care noi punem un accent pronunțat, și din păcate, nu întotdeauna se simte acel interes sporit de implicare din partea studenților. Iar nouă, dascălilor, ne revine misiunea deloc ușoară de a depune efort maxim pentru a le trezi interesul, a-i face să înțeleagă cît de utile pot fi aceste activități pentru viitorul lor profesional și nu numai.

Cît privește colaborările instituției ce o reprezintă cu alte instituții din acest domeniu de peste hotare, pot să spun că probabil nu mai există o altă facultate în Republica Moldova care să aibă mai multe relații de colaborare internațională ca noi. Relații oficiale avem cu o mulțime de universități de prestigiu din diverse colțuri ale lumii. Astfel, Italia, Franța, Spania, Portugalia, Grecia, Germania, Olanda, Canada, Japonia, Marea Britanie, România, Polonia etc. sînt doar cîteva dintre țările cu ale căror universități colaborăm. Și aceste colaborări nu sînt realizate numai la nivel declarativ, ci și la nivel destul de practic. Ele se manifestă, în primul rînd, prin schimbul de experiență profesională atât de necesar. Atît studenți, cît și profesori de la noi merg acolo ca să cunoască noi tehnologii, tehnici și metode de predare, cercetare ș.a. care mai apoi sînt implementate cu succes și la noi la facultate. De fapt, asta este principiul după care mă conduc eu, ceea ce îmi place acolo încerc să realizez și aici. În cadrul acestor colaborări se înscriu stagiile, doctoratul, de masterate, desfășurarea practicii de către studenți în străinătate etc., iar candidaturile sînt selectate în urma unor concursuri riguroase.

De asemenea, și cei din străinătate vin la noi. Recent, am avut ca oaspeți un grup de studenți din Olanda care ne-au făcut o donație de carte și care au luat cunoștință timp de o săptămîină de activitățile studenților noștri.

Care sînt acțiunile-cheie care au marcat cursul vieții la facultate întreprinse în perioada de activitate a dumneavoastră ca decan? Pe ce obiective s-au axat?

Sînt decan al Facultății de Drept din cadrul USM din 2001. În tot ce am întreprins eu pe parcursul acestei perioade am pus mult suflet și în primul rînd am pus accentul pe calitatea studiilor, buna organizare a facultății etc. Și ca să nu fiu lipsit de modestie, vreau să recunosc că am și neajunsuri. Mă refer în acest sens la tergiversarea construcției noului bloc de studii. În schimb, acum avem condițiile necesare pentru a face carte serioasă aici la noi acasă. Da, noi nu sîntem Oxford sau Sorbona, dar putem concura cu cei de acolo pentru că avem creat mediul adecvat și pentru că avem și copii deștepți. Iar locurile de frunte ocupate de studenții noștri la concursurile internaționale reprezintă o dovadă elocventă în această direcție.

Astăzi facultatea al cărei mentor sînteți se bucură de un succes ascendent. Bănuiesc că pe parcursul activității dumneavoastră ați înțîlnit nu puține obstacole. Vă rog să vă referiți la unele dintre ele?

Cu siguranță, atunci cînd ești cineva și vrei să faci ceva frumos și util pentru o societate se vor găsi persoane care vor încerca cu orice scop să-ți zădărnicească planurile. Iar eu nu am fost o excepție în acest sens. Am avut parte de multe obstacole, de multe ori am fost „atacat” pe la spate, dar am reușit cu stoicism să depășesc aceste probleme. Și dacă am fost criticat și badjocorit chiar de oameni, nu întotdeauna pe bună dreptate.

Regret foarte mult că printre noi există concurență neloială, invidie, răutate omenească. Dar există cineva care are grijă de noi toți și pînă la urmă murdăria iese la suprafață ca în final puritatea dreptății și a adevărului să triumfe.

Ce palnuri de viitor aveți?

Cred că am făcut o alegere corectă în ceea ce privește alegerea profesiei și mă simt pregătît să fac față la toate problemele inerente. Vreau să las niște urme pe acest pământ și asta îmi dă speranță în ziua de mâine. Îmi propun să fac față noilor provocări în activitatea mea de decan. Iar ca scop de viitor îmi doresc să mai particip o dată la concursul pentru funcția de rector al USM. Am aptitudinile și voința necesară ca să fac multe pentru această instituție de învățămînt superior.

Ce activități aveți programate în perioada 15-19 octombrie?

Mai întîi de toate vreau să menționez că perioada respectivă constituie adevărate zile de sărbătoare pentru comunitatea juridică națională marcată de o dublă semnificație, este vorba în acest sens de jubileul de 50 de ani de la fondarea Facultății de Drept a USM și Ziua Profesională a Juristului.

Cu prilejul acestor evenimente, am planificat desfășurarea a diverse concursuri, olimpiade, conferințe naționale și internaționale.

Pe data de 17 octombrie, începînd cu ora 10.00, în incinta Palatului Național din Chișinău se va desfășura o ceremonie festivă dedicată sărbătorii facultății și Zilei profesionale a juristului, care ne dorim să fie una de amploare. Acest eveniment la care a fost invitată conducerea de vîrf a statului, precum și oaspeți de onoare de peste hotare, trebuie să rămînă în amintirea tuturor celor 50 de promoții care au absolvit Facultatea de Drept a USM.

Tot în această perioadă vom lansa o carte la care s-a muncit enorm. Lucrarea se face remarcabilă prin faptul că este prima de acest gen, nimeni nu a mai editat pînă în prezent o astfel de carte. Ea conține informații despre istoricul facultății, despre catedrele ei, despre evenimentele pe care le-a desfășurat de la fondare pînă în prezent, despre toate promoțiile care au absolvit facultatea, inclusiv poze.

Ce mesaj de felicitare aveți pentru cei care au făcut și fac parte din marea familie a Facultății de Drept a USM, inclusiv pentru toți juriștii din țară cu ocazia acestor sărbători?

Ca președinte al Uniunii Juriștilor din Moldova și ca decan al Facultății de Drept a USM vreau să felicit toți absolvenții facultății și toți juriștii, dorindu-le multă sănătate, succese, tărie, dirzenie, realizarea tuturor scopurilor propuse atît în plan personal, cît și profesional și nu în ultimul rînd condiții normale de muncă și de trai chiar dacă la momentul realității este un pic alta.

Vă mulțumesc!

Irina BUREA

❖ Mesaje de felicitare

„Ziua juristului” pe fundalul jubileului

La 19 octombrie comunitatea juriștilor din Republica Moldova va celebra sărbătoarea profesională – „Ziua juristului”.

Încă în secolul XII, filosoful și matematicianul francez Blaise Pascal spunea că *Dreptatea fără putere e neputincioasă, iar puterea fără dreptate e tiranică*. Această metaforă este extrem de actuală și timpurilor pe care le trăim astăzi.

Cei care profesează dreptul au o sarcină și o responsabilitate dublă în fața societății pentru echilibrul care trebuie să existe între *putere* și *dreptate*. Prestația morală și profesională a juriștilor reprezintă în sine acel element care dă conținut actului de justiție, noțiunilor de

legalitate și Stat de Drept.

Cu ocazia sărbătorii profesionale „Ziua juristului”, vreau să-i felicit pe toți cei care au îmbrățișat această frumoasă și responsabilă profesiune – judecători, avocați, procurori, notari, executori judecătorești, studenți de la facultățile de drept, funcționari din administrație și cadre universitare.

Le urez tuturor juriștilor să fie principali și consecvenți în activitatea importantă și responsabilă pe care o desfășoară. Vă îndemn să folosiți toate cunoștințele și calificarea pe care o aveți pentru edificarea în Republica Moldova a unei societăți deschise, guvernate de dreptate și adevăr.

Cu cele mai sincere considerațiuni,

Alexandru TĂNASE,
Ministru al Justiției

Mesaj de „Ziua juristului”

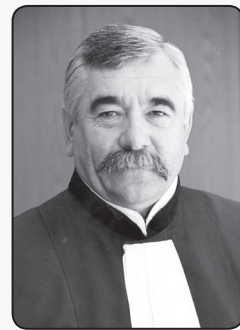
Juriștii activează practic în toate sferile societății. Anul acesta sărbătoarea noastră profesională este marcată, în primul rând, de împlinirea a 15 ani de la adoptarea Constituției Republicii Moldova. Căci cine dacă nu juristul, oriunde ar munci, trebuie să stea la straja supremației legii ca premisă sigură a stabilității sociale și a întronării democrației în țara noastră? Colegii mei de breaslă contemporani sînt cei care trudes de zi de zi la formarea doctrinei autohtone a practicii juridice și a științei dreptului pe baza noului cadru legislativ ajustat la standardele internaționale, avînd grijă de punerea lui corectă în aplicare, astfel încît cetățeanul să capete deplină încredere în actul de justiție.

Juriștii sînt conștienți de responsabilitatea ce le revine în opera de modernizare la nivelul țărilor cu democrație avansată a justiției și altor sectoare ce țin de domeniul dreptului. Deschiderea anunțată de către autoritățile statului pentru intensificarea colaborării cu structurile europene, pentru consolidarea instituțiilor democratice și accelerarea ritmului de reforme pe diverse planuri impun rigori pe măsură și activității juriștilor. Înaltul grad de competență, principalitatea și imparțialitatea, atunci cînd este vorba de apărarea legalității, a echității sociale și demnității cetățeanului, sînt principalele criterii care definesc ceea ce înțelegem prin cuvîntul „jurist”.

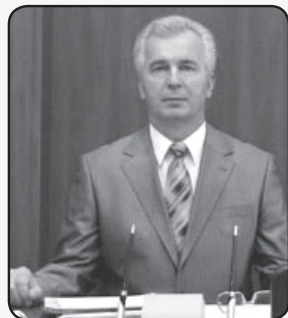
Poziționarea tot mai distinctă a justiției în cadrul triumfului celor trei puteri în stat se datorează, în mare parte, eforturilor de creare a sistemului național al protecției drepturilor și libertăților fundamentale bazat pe respectarea Convenției Europene în legislația și jurisprudența țării noastre. Succesul în acest domeniu de importanță majoră depinde de colaborarea dintre instituțiile de drept, de comunitatea intereselor, responsabilitatea și fermitatea pentru respectarea principiilor democrației și drepturilor omului. În contextul dat, Curtea Constituțională va pleda în continuare pentru implementarea cît mai grabnică a recursului constituțional individual, astfel încît persoana care consideră că i s-au lezat anumite drepturi și libertăți fundamentale printr-un act al unei autorități publice să se poată adresa direct justiției constituționale.

În numele întregului corp judecătoresc al Curții Constituționale, adresez felicitări cordiale tuturor colegilor de breaslă cu prilejul sărbătorii profesionale, iar celor care și-au făcut studiile la Universitatea de Stat din Moldova – și cu ocazia frumoasei vîrste de **50 de ani ai Facultății de Drept**.

Dumitru PULBERE,
Președintele Curții Constituționale

Cu prilejul „Zilei juristului”, Președintele Curții Supreme de Justiție, dl Ion MURUIANU, transmite tuturor judecătorilor, procurorilor, executorilor judiciari, avocaților, notarilor, consilierilor juridici, profesorilor și studenților facultăților de drept, precum și tuturor celor care aspiră la profesia de jurist un sincer mesaj de felicitare

Stimați colegi,

Ziua profesională îmi oferă ocazia de a reitiera aprecierea față de devotamentul, dăruirea și profesionalismul cu care Dumneavoastră vă exercitați atribuțiile, practicînd această nobilă profesie întru asigurarea supremației legii.

„Ziua juristului” este pentru noi toți un prilej de a trece în revistă rezultatele înregistrate, precum și de a scruta viitorul de pe pozițiile unei comunități profesionale, profund angajate în procesul de edificare a statului de drept și de raliere la standardele europene în domeniul ocrotirii drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. În ultimii ani, s-au depus toate eforturile pentru a crea un sistem judiciar modern, cu adevărat independent și eficient. Este domeniul în care competența, spiritul de inițiativă și solidaritatea de breaslă sînt calități *sine qua non*. Or, restabilirea credibilității

în instituțiile de drept trebuie să reprezinte o prioritate pentru fiecare persoană care exercită profesia de jurist, căci numai prin eforturile noastre comune vom putea contribui la asigurarea prestigiului justiției.

În context, vreau să aduc sincere felicitări cu ocazia aniversării a **50 de ani de la înființarea Facultății de Drept a Universității de Stat din Moldova**. Cu acest prilej deosebit, ca semn al aprecierii efortului depus la educarea atîtor generații de juriști, țin să-mi exprim recunoștința față de întregul corp de profesori pentru abnegația de care dau dovadă în activitatea cotidiană.

În această zi plină de semnificație, permiteți-mi să urez tuturor juriștilor un viitor luminos, fericire, prosperitate și noi succese în misiunea pe care o realizează.

Stimate domnule președinte al UJM Gh. AVORNIC,
Dragi colegi și prieteni, juriști din Republica Moldova,

Regret foarte mult că din motive obiective nu pot să fiu alături de dumneavoastră astăzi cînd sărbătoriți **Ziua profesională a juristului și 50 de ani de la întemeierea Facultății de Drept a Universității de Stat din Republica Moldova**.

Mulțumindu-vă pentru amabila invitație, care m-a onorat în mod deosebit, în numele Uniunii Juriștilor din România și al Asociației Internaționale a Juriștilor Democrați vă adresez sincere felicitări și urări de succes în nobile

la activitate pusă în slujba dreptului și a ideii de justiție.

După cum știți, începînd din anul 1994, din inițiativa mea ca ministru al Justiției, și în România a fost oficializată o Zi a justiției, pe care o sărbătorim în fiecare an. Astfel, Ziua justiției a devenit una dintre cele mai frumoase tradiții ale vieții juridice românești. Ea a marcat recunoașterea cuvenită a rolului și importanței puterii judecătorești, a partenerilor justiției, a tuturor oamenilor legii în sistemul unei democrații umaniste.

M-a bucurat foarte mult că anul trecut am avut onoarea să particip la Chișinău la festivitățile consacrate Zilei profesionale a juristului din Republica Moldova și la Conferința internațională deosebit de reușită pe care ați organizat-o cu același prilej.

Sînt convins că și la dumneavoastră, ca și la noi, această sărbătoare nu înseamnă o aplecare narcisistă asupra propriei importanțe din partea unei nobile profesii, ci răspunde necesității de a reflecta la marea răspundere ce le revine oamenilor legii într-o lume a cărei configurație se schimbă necontenit.

De altfel, juriștii au datoria de onoare de a fi veritabile modele pentru felul în care elitele unei societăți trebuie să răspundă marilor provocări ale zilei de azi în beneficiul oamenilor. Pentru că trebuie să gîndim în perspectivă și să ne concertăm eforturile pentru a face ca **dreptul** – și nu în ultimul rînd oamenii care îl slujesc – să ofere soluții terapeutice gravelor crize ale prezentului, dilemelor lumii contemporane.

Tocmai de aceea juriștii au datoria de a le oferi semenilor instrumentele necesare pentru a se putea apăra cu mai multă eficiență în fața unei realități devoratoare.

Cu prilejul prezenței mele în mai multe rînduri în Republica Moldova – inclusiv cu ocazia Congresului de întemeiere a Uniunii dumneavoastră – am putut constata că juriștii din Moldova au înțeles foarte bine această nobilă misiune ce le revine și sînt preocupați de modernizarea tuturor instituțiilor de profil juridic pentru o mai bună funcționare a lor în beneficiul oamenilor.

De asemenea, regret că nu pot participa la dezbaterile științifice organizate cu prilejul importantelor evenimente pe care le sărbătoriți. Am apreciat foarte mult generozitatea temei pe care o puneți în discuție. Și pentru Uniunea Juriștilor din România constituie o preocupare constantă perfecționarea învățămîntului juridic și promovarea educației juridice în rîndul cetățenilor. Astfel, în cadrul unui simpozion național organizat de Uniunea noastră pe această temă (cu participarea reprezentanților celor mai importante facultăți de drept din țară) am inițiat constitu-

irea unui Centru național pentru coordonarea învățămîntului juridic.

Mă folosesc de prilej pentru a reaminti că între uniunile noastre există o excelentă cooperare, care sînt convins că se va dezvolta și mai mult în perioada următoare.

Aflînd că printre invitații dumneavoastră de seamă se numără și distinși colegi și prieteni care reprezintă Uniunea Internațională a Juriștilor, prezidată de domnul Andrei Trebkov, cu care am semnat în urmă cu șase ani un Protocol de colaborare, vă rog să le transmiteți un cald salut din partea juriștilor români și, totodată, regretul meu că nu am posibilitatea de a-i reîntîlni la Chișinău.

Sper să ne revedem cu toții la București cu prilejul Conferinței internaționale cu tema „Dreptul internațional și provocările lumii contemporane”, pentru care veți primi în timp util invitațiile cuvenite.

Cu prilejul importantei dumneavoastră sărbători, urez succes deplin tuturor manifestărilor consacrate Zilei profesionale a juristului din Republica Moldova. Totodată, doresc din inimă tuturor participanților multă sănătate, fericire și putere creatoare.

Primiți, vă rog, stimate domnule președinte Avornic și drag prieten, asigurarea celor mai alese sentimente.

Dr. Gavril Iosif CHIUZBAIAN,
președintele Uniunii Juriștilor din România,
vicepreședintele Asociației Internaționale
a Juriștilor Democrați,
președintele Centrului internațional pentru promovarea
și protecția profesiilor juridice

Instituția Avocaților Parlamentari adresează cele mai sincere și cordiale felicitări și urări de bine cu prilejul sărbătorii profesionale – „Ziua juristului”. Această zi este marcată de întreaga societate în semn de prețuire și recunoștință pentru activitatea celor care își aduc contribuția la ocrotirea valorilor fundamentale ale societății în spiritul dreptății, adevărului și echității, pentru edificarea unui stat de drept.

Cu o deosebită considerație elogiem abnegația decanului Facultății de Drept a Universității de Stat din Moldova, dl Gheorghe Avornic, precum și a corpului didactic și studenților facultății care au o frumoasă tradiție în cei **50 de ani** în pregătirea cadrelor juridice. Incontestabil, realizarea Republicii Moldova ca stat de drept, ocrotirea drepturilor și libertăților cetățenilor, armonizarea legislației naționale cu cele europene, dezvoltarea țării ar fi imposibilă fără aportul juriștilor.

Cu acest prilej, vă urăm multă sănătate, prosperitate, liniște sufletească și succese în plan profesional.

Anatolie MUNTEANU,
avocat parlamentar,
directorul Centrului pentru Drepturile Omului din Moldova

de 50 de ani al Facultății de Drept a USM

Stimați juriști,

Marcarea sărbătorii profesionale „Ziua juristului” reprezintă recunoașterea cuvenită a rolului și importanței puterii judecătorești și a tuturor juriștilor în sistemul unei democrații umane.

A fi jurist înseamnă a avea o profesie nobilă și o muncă grea. A fi jurist este cel care trebuie să fie un exemplu bun de urmat pentru toți membrii societății, el primul trebuie să pună în capul mesei Legea, Dreptatea și Echitatea.

Pentru a fi credibili, trebuie să însușim încrederea oamenilor în ceea ce facem, iar singura formulă prin care putem fi convingători este să onorăm statutul de jurist prin conduită ireproșabilă, responsabilitate, rigoare și respect pentru oameni.

Ar fi nedrept ca, în acest moment, să nu ne amintim de eforturile depuse la îmbunătățirea actului de justiție în sistemul judecătoresc din Republica Moldova.

La etapa actuală, sistemul judecătoresc se află la începutul unei evoluții de modernizare a procedurilor și gestionării dosarelor, acțiuni care vor spori transparența activității instanțelor și vor îmbunătăți accesul publicului la informație.

Imaginea justiției depinde în mare măsură de respectarea întocmai a procedurilor judecătorești, de aplicarea corectă a legislației, de aspectul solemn al ședințelor de judecată.

Un pas important îl constituie adoptarea Codului de etică al judecătorului. Dacă normele stabilite în Codul de etică al judecătorului vor fi respectate și aplicate în practică, publicul va răsplăti sistemul judiciar cu respect și încredere care sînt esențiale pentru rolul său de ramură independentă și egală a puterii în stat.

Ne aflăm într-o perioadă în care este important să fim solidari, fiindcă numai împreună vom contribui la crearea unui sistem judiciar echitabil și transparent.

Apreciind înalt eforturile și abnegația cu care vă dăruiați muncii profesate în domeniul justiției, Vă adresez, cu prilejul sărbătorii profesionale, în numele Consiliului Superior al Magistraturii și al meu personal, felicitări de rigoare, urări de sănătate, prosperitate, liniște sufletească și succese în plan profesional.

Colectivului Facultății de Drept a Universității de Stat din Moldova

Cu ocazia celei de-a 50 aniversări de la fondarea Facultății de Drept a Universității de Stat din Moldova, Consiliul Superior al Magistraturii aduce sincere omagii de recunoștință celor care au fost și sînt parte indispensabilă a familiei universitare și prin munca lor plină de abnegație contribuie la consolidarea statului de drept Republica Moldova.

În cei 50 de ani de activitate, ați pus pe altarul profesiei de jurist calități precum profesionalismul, dragostea de muncă, obiectivitatea, omenia, încrederea în forțele proprii.

Sînteți acei care altoiți în sufletele viitorilor juriști simțul dreptății și al principialității, calități deosebite în munca nobilă pe tărîmul jurisprudenței.

În jumătate de veac, ați crescut și ați pregătit cadre de juriști erudiți, culti, dotați cu simțul răspunderii.

Sîntem siguri că și în viitor vă veți bucura de succese și realizări, iar raza de optimism și perseverența, dragostea de muncă și atitudinea conștiincioasă față de munca pe care o înfăptuiți zilnic vă vor aduce doar clipe de adevărată satisfacție.

Cu respect,

Nicolae CLIMA,
Președintele Consiliului Superior al Magistraturii

Mesajul Procurorului General al Republicii Moldova cu prilejul „Zilei juristului”

Stimați colegi,

Este o onoare și plăcere să adresez tuturor juriștilor din republică felicitări cordiale și sincere urări de sănătate cu prilejul sărbătoririi „Zilei juristului”.

Există în societatea noastră o uriașă nevoie de dreptate, de justiție, care în mod direct ține de sfera activității noastre – cea a juriștilor.

Justiția este o valoare în sine, pentru că nevoia de dreptate, individuală sau colectivă, este un imperativ al demnității umane, iar juriștii reprezintă pentru cetățean vocea legii. Prin noi se exprimă principiul constituțional, potrivit căruia nimeni nu este mai presus de lege. De aceea o nedreptate făcută de Justiție este incomparabilă cu aceea săvîrșită de oricine.

Îmi exprim certitudinea că Oamenii Legii sînt conștienți de responsabilitățile care le revin în direcția consolidării legalității și își vor face datoria cu dăruire și devotament față de ideea de dreptate, față de Republica Moldova.

Asigurîndu-vă de întreaga mea considerație, doresc încă o dată să adresez tuturor juriștilor îndemnul de a rămîne în continuare acel factor de echilibru și de liant de care are nevoie societatea noastră pentru a-și atinge obiectivele, a se dezvolta și a asigura o viață mai bună tuturor cetățenilor țării.

Cu profund respect,

Mesajul Procurorului General al Republicii Moldova cu prilejul aniversării a 50 de ani de la fondarea Facultății de Drept a USM

Celebrarea solemnă a 50 de ani de la fondarea Facultății de Drept a Universității de Stat din Moldova îmi oferă plăcuta ocazie de a vă adresa, în numele întregului corp de procurori și al meu personal, cele mai sincere felicitări, împreună cu urările noastre cordiale de sănătate, succes și putere de muncă în îndeplinirea înaltei misiuni care v-a fost încredințată.

Ceea ce am realizat de-a lungul anilor se datorează nu doar părinților, ci în mare parte și dascălilor pe care i-am avut. Fără îndoială, fiecare dintre noi este dator în final să ofere înapoi o parte din ceea ce a primit de la Facultatea de Drept a Universității de Stat din Moldova.

Procuratura Republicii Moldova își exprimă certitudinea că USM, prin menirea ei de formare a profesioniștilor, reprezintă un element determinant al progresului întregii societăți.

De aceea sperăm că procesul de pregătire a viitoarelor cadre, inclusiv pentru Procuratură, se va bucura de tot suportul statului și al societății, pentru a continua să se afirme ca un domeniu dinamic și creator de valori, capabile să dea o nouă identitate Republicii Moldova.

Cu acest prilej, îngăduiți-mi să urez mari succese atît cadrului didactic căruia, pe lîngă nobila sarcină de instruire, îi mai revine misiunea de a transmite discipolilor vasta experiență acumulată, cît și actualilor și foștilor studenți ai Facultății de Drept a USM.

Cu deosebită considerație și prețuire,

Valeriu ZUBCO,
Procuror General al Republicii Moldova

A FOST FONDAT CONSILIUL DE PRESĂ DIN REPUBLICA MOLDOVA

Șase organizații neguvernamentale din domeniile mass-media, drepturile omului și politici publice au fondat Consiliul de presă din Republica Moldova ca structură de autoreglementare a presei din țara noastră.

Consiliul de presă are ca obiective sporirea responsabilității presei din R. Moldova față de cititori, prin promovarea respectării standardelor profesionale și a deontologiei jurnalistice, soluționarea litigiilor dintre cititori și publicații privind materialele jurnalistice publicate, cultivarea culturii dialogului și respectului reciproc între presă și consumatorii de media, promovarea jurnalismului de calitate și sporirea credibilității mass-media. Consiliul de presă va fi independent în raport cu administrația publică, mediul politic, mediul de afaceri, alte grupuri de interes.

Funcția de bază a Consiliului de presă este examinarea plîngerilor care se referă la activitatea editorială a ziarelor, revistelor și agențiilor de știri din R. Moldova, precum și a portalurilor

informaționale. La fel, Consiliul de presă va elabora recomandări de consolidare a standardelor profesionale în presa din R. Moldova, propuneri de politici publice în domeniul mass-media, va desfășura campanii de promovare a jurnalismului responsabil.

În componența Consiliului de presă din R. Moldova vor fi selectate nouă persoane, inclusiv patru membri vor reprezenta mediul jurnalist, iar cinci membri vor reprezenta consumatorii de media. Reprezentanții mediului jurnalist vor putea fi propuși de către redacțiile publicațiilor (agențiilor, portalurilor), organizațiile profesionale ale jurnaliștilor și alte asociații obștești de media, inclusiv patronatele din media. Candidații care vor reprezenta consumatorii de media vor putea fi propuși de către cititori, asociații obștești din alte domenii, inclusiv organizații sindicale, patronale, religioase, formațiuni politice etc. Selectarea membrilor Consiliului de presă va fi făcută de o comisie de selectare reprezentativă.

Stimați juriști,

Cu ocazia Zilei profesionale a juristului și aniversării a 50 ani de activitate a Facultății de Drept a USM, exprim sincere și calde felicitări colegilor, profesorilor și cadrului didactic al facultății.

Pe parcursul anilor de lucru în domeniu, constatăm încontinuu creșterea profesională a juriștilor, ceea ce se datorează în mare măsură profesorilor dragi. Le mulțumim pentru eforturile depuse în fiecare zi și pentru dăruirea de sine. Totodată, le dorim studenților mai mult curaj și perseverență, calități de care vor avea cu siguranță nevoie în lupta pentru apărarea drepturilor omului.

Profesia de jurist a fost în toate timpurile una de bază într-o comunitate, deoarece anume juriștii veghează buna ordine și stabilitatea societății. Avem onoarea să ne mîndrim pentru că aparținem acestei bresle. Acest fapt ne obligă să fim mai buni, mai onești, dar și mai responsabili. De multe ori oamenii ne încredințează viața și soarta lor, iar noi nu putem să rămînem indiferenți.

Le dorim colegilor să-și manifeste mai insistent calitățile profesionale în conformitate cu principiile și valorile Drepturilor Omului, deoarece acestea fundamentează raporturile de bază ale societății și reflectă atitudinea societății civile față de organele de drept.

Succese și numai realizări frumoase,
Victor SURUCEANU,
director executiv interimar Amnesty International Moldova

La solicitarea cititorilor

Scutirea de plata taxei de stat

De taxă de stat pentru judecarea pricinilor civile se scutesc:

- a) reclamantii în acțiuni:
- de reintegrare în serviciu, de revendicare a sumelor de retribuire a muncii și în alte revendicări legate de raporturile de muncă;
- ce decurg din dreptul de autor și din drepturile conexe,

– născute din raporturi de contencios administrativ;

– pentru sesizările privind declararea ca fiind ilegale a manifestărilor și adunărilor nesancționate;

b) cetățenii Republicii Moldova - pentru cererile de înfiere;

c) minorii – pentru cererile de apărare a drepturilor lor;

și Corupției – în revendicarea compensării cheltuielilor de urmărire a persoanelor care se eschivează de la plata pensiilor de întreținere, de la reparația prejudiciului cauzat prin vătămare a integrității corporale sau prin altă vătămare a sănătății ori prin deces, de la plata impozitelor și altor obligații la bugetul statului; compensării cheltuielilor de căutare a debitorului și a bunurilor lui sau a copilului luat de la debitor în temeiul unei hotărâri judecătorești, precum și a cheltuielilor de păstrare a bunurilor luate de la debitor și puse sub sechestru și a bunurilor debitorului evacuat din locuință;

h) instituțiile de asistență socială – în acțiunile de regres împotriva cauzatorului de daună, pentru încasarea de la acesta a ajutoarelor și pensiei ce se plătesc persoanei prejudiciate sau membrilor ei de familie;

i) autoritățile publice centrale, organele centrale de specialitate ale administrației publice, Curtea de Conturi și organele subordonate lor, finanțate de la bugetul de stat, precum și autoritățile administrației publice locale – la înaintarea acțiunilor și la contestarea hotărârilor instanțelor judecătorești, inclusiv în cauzele examinate în procedură de contencios administrativ, indiferent de calitatea lor procesuală;

j) Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală – în cazul contestării hotărârilor și deciziilor ei privind procedura de înregistrare a obiectivelor de proprietate intelectuală;

k) organizațiile obștești ale invalizilor, instituțiile, în-

treprinderile și asociațiile de instruire și de producție ale invalizilor – în toate acțiunile și pentru toate cererile lor;

l) părțile – în litigiile privind reparația prejudiciului cauzat prin condamnare ilegală, tragere ilegală la răspundere penală, prin aplicare ilegală a măsurii preventive sub forma arestului preventiv sau sub forma impunerii angajamentului scris de a nu părăsi localitatea ori prin aplicare ilegală a sancțiunii administrative a arestului;

m) participanții la proces – pentru plîngerile lor împotriva încheierilor judecătorești;

n) părțile – în pricinile privind revizuirea hotărârilor.

o) Compania Națională de Asigurări în Medicină și agențiile ei teritoriale (ramurale) – în acțiunile intentate împotriva persoanelor fizice și juridice care se eschivează de la achitarea primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală; în acțiunile intentate împotriva prestatorilor de servicii medicale sau a lucrătorilor medicali, în scopul compensării materiale a prejudiciului cauzat sănătății persoanei asigurate din culpa acestora; în acțiunile intentate împotriva persoanelor fizice și juridice responsabile pentru prejudiciul cauzat sănătății persoanei asigurate și în acțiunile în regres. Pot fi stabilite prin lege și alte cazuri de scutire a părților de plata taxei de stat.

Eliberarea, la cerere, a copiilor de pe actele judecătorești pentru participării la proces se face fără plata taxei de stat. Eliberarea repetată de copii de pe același act se supune taxei de stat. În funcție de situația materială, persoana fizică poate fi scutită de judecător (de instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Avocatul dvs. la domiciliu

La întrebări
răspunde juristul
Vitalie MODRÎNGĂ

Sînt căsătorită și am doi copii. Vreau să divorțez și nu știu dacă aș putea face acest lucru printr-o adresare la oficiul stării civile.

Vera Ignat,
Chișinău

Conform art. 36 din Codul de procedură civilă în baza acordului comun al soților care nu au copii minori comuni sau înfițați de ambii soți, în cazurile cînd între aceștia nu există litigii referitoare la partaj sau la întreținerea soțului inapt de muncă, căsătoria poate fi desfăcută de către oficiul de stare civilă în a cărui rază teritorială se află domiciliul unuia dintre soți, cu participarea obligatorie a ambilor soți. La cererea unuia dintre soți, căsătoria poate fi desfăcută la oficiul de stare civilă dacă celălalt soț:

- a) a fost declarat incapabil;
- b) a fost declarat dispărut;
- c) a fost condamnat la privațiune de libertate pe un termen mai mare de 3 ani.

Desfacerea căsătoriei și eliberarea certificatului de divorț au loc după expirarea termenului de o lună din ziua depunerii cererii de divorț. În cazul apariției litigiilor între soți cu privire la copii, la partaj sau la întreținerea soțului inapt de muncă care necesită sprijin material, desfacerea căsătoriei se face pe cale judecătorească. Dacă, după desfacerea căsătoriei de către oficiul de stare civilă, între soți apar litigii referitoare la partaj, la întreținerea copiilor minori sau a soțului inapt de muncă, acestea se vor soluționa pe cale judecătorească.

Sînt pe cale de angajare la muncă. Patronul îmi cere un șir de acte care, susține patronul, sînt necesare la încheierea contractului. Vreau să știu ce spune legea în acest sens.

Dina Pripa,
Orhei

Articolul 57 din Codul muncii prevede că la încheierea contractului individual de muncă, persoana care se angajează prezintă angajatorului următoarele documente:

- a) buletinul de identitate sau un alt act de identitate;
- b) carnetul de muncă, cu excepția cazurilor cînd persoana se încadrează în cîmpul muncii pentru prima dată sau se angajează la o muncă prin cumul;
- c) documentele de evi-

dență militară – pentru recruți și rezerviști;

d) diploma de studii, certificatul de calificare ce confirmă pregătirea specială – pentru profesiile care cer cunoștințe sau calități speciale;

e) certificatul medical, în cazurile prevăzute de legislația în vigoare.

Acest articol mai prevede că se interzice angajatorilor să ceară de la persoanele care se angajează alte documente decît cele menționate.

Ministerul Justiției

Va fi realizat un studiu de evaluare a sistemului normativ al Republicii Moldova în domeniul drepturilor omului

Ministrul Justiției Alexandru Tănase a avut marți, 13 octombrie, o întrevedere cu delegația Secretariatului Consiliului Europei, condusă de dna Claudia Luciani, director

pentru afaceri politice și cooperare, directoratul general pentru democrație și afaceri Politice.

Alexandru Tănase a prezentat reprezentanților Consiliului Europei reformele care vor fi efectuate în domeniul justiției, declarînd că noul Guvern a început un proces de reabilitare morală a întregului sistem juridic.

Claudia Luciani se află într-o vizită de documentare în Republica Moldova și a declarat că este impresionată de planul de reforme enunțat de către ministrul Justiției. La întrevederea cu ministrul Justiției, Claudia Luciani a discutat despre pachetul Consiliului Europei - Democrație

pentru Europa și măsurile pe care le propune Republicii Moldova Consiliul Europei pentru demararea unor acțiuni de asigurare a respectării drepturilor omului. Acest pachet va conține realizarea unui studiu de evaluare a întregului sistem normativ al Republicii Moldova în domeniul drepturilor omului și a nivelului de implementare a acestuia prin prisma Convenției europene pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale.

Studiul va identifica deficiențele în sistemul normativ de aplicare a acestuia în practică și va identifica cauzele apariției acestor deficiențe pentru a putea în final să fie evaluată conformitatea legislației și a nivelului de implementare a normelor. Claudia Luciani a spus că se dorește implicarea în acest proiect a celor mai buni specialiști în domeniu, care vor avea posibilitatea de a identifica deficiențele și vor propune cele mai reușite soluții de depășire a acestora.

Ministrul Justiției a mai fost informat despre faptul că în timpul studiului se va opera și cu o evaluare electronică.

„Grila electronică” va fi completată pe tot parcursul desfășurării studiului, iar la finalul implementării proiectelor pregătite se va obține și o opinie generală despre rezultate. Comisia Europeană va finanța în totalitate acest studiu, iar durata lui va fi de un an de zile.

Citații în judecată

Curtea de Apel Chișinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, anunță citarea publică a apelantului Cojocaru Andrei cu domiciliul în municipiul Chișinău, satul Tohatin, str. Dacia nr.10, apt. 56 pe cauza cvilă nr. 2a-3272/09 la acțiunea lui Tertia V. către Cojocaru Andrei și Agenția Proprietății Publice privind modificarea hotărârii.

Examinarea cauzei este numită pentru data de 5 noiembrie 2009, ora 14.00, în incinta Curții de Apel Chișinău, str.Teilor nr.4, sala nr. 9.

Judecător Nelea Budăi

Judecătoria Cahul solicită prezentarea cet. Crețu Igor Mihail, cu domiciliul în satul Chetroșeni, Hîncești, pentru data de 30 octombrie 2009, ora 8.15, la ședința de judecată (Cahul, str. Victoriei nr. 8, bir. 205) în calitate de pîrît pe cauza civilă nr. 2-1350/09 intentată de Cravenco Aliona privind stabilirea locului de trai al copilului.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa Dvs.

Judecător Petru Moraru

Judecătoria Hîncești, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Grițco Lilia cu domiciliul în satul Drăgușeni, Hîncești, pentru data de 2noiembrie 2009, ora 13.00, la ședința de judecată (Hîncești, str. Chișinăului nr.7, bir.7) în calitate de pîrît pe caza civilă nr. 2-580, la cererea Curcovschi Rodica privind restituirea împrumutului.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Maria Avornic

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului „Provatas” SRL, pentru data de 19 noiembrie 2009, ora 10.00, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 207) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de „Cvin-Com” SRL.

Judecător V. Orîndaș

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Casa de Nord”, pentru data de 11 noiembrie 2009, ora 13.45, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 207) în calitate de pîrît pe cauza civilă.

Judecător V. Orîndaș

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Inovalenta”, pentru data de 20 octombrie 2009, ora 9.40, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pîrît pe cauza civilă la cererea SRL „Intelcons Prim” privind încasarea sumei de 6986,06 lei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Ion Stepanov

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Cargostar”, pentru data de 2 noiembrie 2009, ora 11.45, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pîrît pe cauza civilă la cererea SRL „Altircom” privind încasarea sumei de 16 625 lei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Ion Stepanov

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „A.S. Scînteia”, pentru data de 6 noiembrie 2009, ora 10.45, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pîrît pe cauza civilă la cererea SRL „Rumitox” privind încasarea sumei de 1865,10 lei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Ion Stepanov

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Melemelis”, pentru data de 9 noiembrie 2009, ora 9.45, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pîrît pe cauza civilă la cererea SRL „Rumitox” privind încasarea sumei de 3410,13 lei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Ion Stepanov

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezenta-re obligatorie a reprezentantului SRL „Djenian Lux” cu sediul în mun. Chișinău, str. Testemițanu nr.24/3, pentru data de 3 noiembrie 2009, ora 12.00, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 219) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată la cererea SRL „Optim Comerț” privind încasarea datoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Z. Talpalaru

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezenta-re obligatorie a reprezentantului SRL „August” CP, pentru data de 25 noiembrie 2009, ora 9.15, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 215) în calitate de pîrît la examinarea cauzei civile a SRL „Comalimser” privind încasarea datoriei.

Judecător I. Gancear

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Menapres”, pentru data de 7 decembrie 2009, ora 15.00, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 230) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată la cererea SRL „Artasbocem” către SRL „Menapres”.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Al. Rotari

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Gore Nikon cu domiciliul în Chișinău, str. Gh. Asachi nr. 62, apt. 17, pentru data de 3 noiembrie 2009, ora 10.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 39) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea cet. Grabovschi Viorica privind decăderea din drepturile părintești.

Judecător V. Efros

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea re-prezentantului SRL „Getex Lux” SC n/i 1005600045560, cu sediul pe str. I. Gagarin nr. 5, bir. 2, Chișinău, pentru data de 4 noiembrie 2009, ora 10.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 61) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de cet. Gologan G. și Popușoi privind încasarea sumei.

Judecător Djeta Chistol

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Vartanian Alexandru, pentru data de 4 noiembrie 2009, ora 10.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 55) în calitate de pîrît la acțiunea SA „Basarabia Nord”.

Judecător Ion Țurcan

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Gușilă Alexandru cu domiciliul în Chișinău, str. Gavriil Musicescu nr. 21, pentru data de 2 noiembrie 2009, ora 10.00, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 508) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de BC „Moldova-Agro-indbank” SA privind încasarea sumei.

Judecător Oleg Sternioală

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Romanov Serghei a.n. 06.12.1970, cu domiciliul în Ghidighici, str. A. Mateevici nr. 10, apt. 17, pentru data de 3 noiembrie 2009, ora 9.30, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 509) în calitate de pîrît pe cauza civilă nr. 2-3887/09 intentată de cet. Romanov Tatiana privind decăderea din drepturile părintești.

Judecător Aliona Danilov

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Railean Anatol, pentru data de 2 noiembrie 2009, ora 10.00, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 618) în calitate de pîrît pe cauza civilă la cererea cet. Railean Rodica.

Judecător S. Lazari

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Petrov Feodor, pentru data de 2 noiembrie 2009, ora 14.30, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 618) în calitate de pîrît pe cauza civilă la cererea cet. Petrova Ludmila.

Judecător S. Lazari

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Bulgac Nina Nicolae, pentru data de 3 noiembrie 2009, ora 10.30, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 31) în calitate de pîrît pe cauza civilă la acțiunea BC „Moldindcombank” SA împotriva CCMG „Samotlor-Gaz” ș.a. privind încasarea datoriei.

Judecător Lilia Lupașco

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Dațco Natalia, pentru data de 28 octombrie 2009, ora 9.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 19) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de cet. Dațco Valeriu privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Cornelia Vârlan

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Ciubataia Natalia, Belaia Svetlana, Teajco Nona, Frunze Nina, pentru data de 2 noiembrie 2009, ora 16.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 24) în calitate de pîrîți pe cauza civilă la acțiunea cet. Maleca Liubovi privind radierea vizei de reședință.

Judecător Stella Bleșceaga

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Starulat Ivan, pentru data de 5 noiembrie 2009, ora 14.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 24) în calitate de pîrît pe cauza civilă la acțiunea cet. Stratulat Valentina privind majorarea cuantumului pensiei alimentare.

Judecător Stella Bleșceaga

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SRL „Decons Impex Grup”, pentru data de 2 noiembrie 2009, ora 9.00, la ședința de judecată (str. Zelinski nr. 13, bir. 14) în calitate de pîrît în legătură cu examinarea cauzei civile intentată la cererea lui Șoimaru Alexandru privind încasarea sumei.

Judecător V. Garabagiu

Judecătoria Botanica mun. Chișinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Gleazna Leonid, pentru data de 22 octombrie 2009, ora 16.30, la ședința de judecată (str. Zelinski nr. 13, bir. 25) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de Gleazna Nina privind transmiterea în proprietate a cotei-părți.

Judecător S. Teleucă

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Popovschi Daniela, Popovschi Diana, Popovschi Vasile, pentru data de 3 noiembrie 2009, ora 9.30, la ședința de judecată (str. Zelinski nr. 13, bir. 15) în calitate de reclamați pe cauza civilă SC „Ameritrex-Prest” SRL privind încasarea clauzei penale.

Prezența este obligatorie.

Judecător L. Gafton

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Gheila Janna, pentru data de 30 octombrie 2009, ora 12.00, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 306) în calitate de intervenient accesoriu pe cauza civilă intentată de Cubarev Serghei privind evacuarea.

Judecător Oxana Robu

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Peleşoc Vitalie Leonid, a.n. 22.08.1967, pentru data de 2 noiembrie 2009, ora 14.00, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir.307) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de Peleşoc Ina privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Ina Dutca

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Munteanu Andrei, Munteanu Ludmila, pentru data de 6 noiembrie 2009, ora 9.00, la ședința de judecată (str. Zelinski nr. 13, bir. 9) în calitate de pîrît în legătură cu examinarea cauzei civile intentată la cererea cet. Munteanu Elena privind recunoașterea dreptului pierdut asupra spațiului locativ.

Judecător V. Stratan

Judecătoria Botanica mun. Chișinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Albu Nicolae, pentru data de 9 noiembrie 2009, ora 9.30, la ședința de judecată (str. Zelinski nr. 13, bir. 25) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de Bondareva Evghenia privind incasarea datoriei.

Judecător S. Teleucă

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Musteață Elizaveta, pentru data de 2 noiembrie 2009, ora 8.40, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 505) în calitate de pîrît pe cauza civilă nr. 2-3878/09 la cererea cet. Musteață Pavel privind partajul averii comune.

Judecător Galina Moscalciuc

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Bîtcă Vasile a.n.19.04.1985 cu domiciliul în mun. Chișinău satul Condrița, pentru data de 6 noiembrie 2009, ora 10.30, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 509) în calitate de pîrît pe cauza civilă nr. 2-3932/09 intentată de Bîtcă Ana privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Aliona Danilov

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Lungu Gheorghe a.n. 12.01.1950 cu domiciliul în Durlăști, str. Miciurin nr. 27, pentru data de 4 noiembrie 2009, ora 14.30, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 509) în calitate de pîrît pe cauza civilă nr. 2-3813/09 intentată de cet. Lungu Ala privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Aliona Danilov

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Schîțco Ala a.n. 13.08.1961 cu domiciliul în Durlăști, str. M.Sadoveanu nr. 175-A, pentru data de 5 noiembrie 2009, ora 10.00, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 509) în calitate de pîrît pe cauza civilă nr. 2-3233/09 intentată de BC „Mobiasbanca” SA privind încasarea datoriei.

Judecător Aliona Danilov

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Livădaru Gheorghe, pentru data de 9 noiembrie 2009, ora 14.00, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 615) în calitate de pîrît pe cauza civilă nr. 2-3528/09 intentată de Balan Ion către Livădaru Gheorghe și alții privind recunoașterea valabilă a contractului.

Judecător Elena Cojocari

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Cudreașov Igor, pentru data de 3 noiembrie 2009, ora 9.00, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 615) în calitate de pîrît pe cauza civilă nr. 2-2782/2009 intentată de Pădure Valeriu privind încasarea sumei.

Judecător Elena Cojocari

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Siuzeva Natalia, pentru data de 17 noiembrie 2009, ora 9.30, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 603) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată pe marginea acțiunii depuse de Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Buiucani către Siuzeva Natalia privind decăderea din drepturile părintești.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Cojocaru Olga

Aniversări

Violeta VIȘANU,
 judecător Orhei – 55 de ani

Mult stimată doamnă Violeto Vișanu,
Aniversarea zilei dumneavoastră de naștere ne oferă
plăcutul prilej de a vă adresa un sincer și cald mesaj de
felicitare.

Munca nobilă ce o desfășurați cu cinste și demnitate
vă conferă alura de personalitate destoinică a acestui
neam.

Să vă păstrați aceste calități valoroase, căci de ele
este nevoie ca dreptatea și adevărul să triumfe.

Pentru tot ceea ce sînteți și pentru tot ceea ce faceți,
vă dorim multă sănătate, putere continuă de muncă, noi
realizări încununate cu succese remarcabile.

La mulți ani!

Mihail ȚURCAN,
 judecător Căușeni – 45 de ani

Mult stimat domnule Mihail Țurcan,

Fie ca această zi de o semnificație aparte pentru dumneavoastră să vă insuflă și mai mult de a trăi frumos viața, de a crea lucruri deosebite – astfel încît să atingeți cele mai înalte culmi de revelație sufletească.

Să vă păstrați deosebitele calități cu care v-a înzestrat bunul Dumnezeu. Iar anii care se vor perinda de acum încolo să vă aducă multă sănătate, clipe enorme de fericire și bucurii nenumărate de la cei dragi inimii.

La mulți ani!

Zilele acestea și-au aniversat ziua de naștere **Elena Covalenco**, judecător CSJ; **Angela Bostan**, judecător Hîncești; **Elena Gligor**, vicepreședintele CA Chișinău; **Petru Ursache**, judecător CSJ; **Mihai Dolghieri**, președintele judecătoriei Briceni; **Mihail Ciugureanu**, vicepreședintele CA Chișinău; **Vladimir Timoftei**, judecător CSJ; **Valeriu Harmaniuc**, judecător CE Economică; **Dorin Coval**, judecător Căușeni; **Petru Steț**, judecător CA Comrat; **Stelian Teleucă**, judecător Botanica; **Iurie Ghervas**, procuror Buiucani.

Mult stimați omagiați, este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere și calde urări de sănătate. Apreciem străduința, devotamentul, abnegația, responsabilitatea cu care vă îndepliniți obligațiile.

Vă dorim să aveți parte de acum încolo doar de împliniri și realizări care să vă întregască deplin fericirea.

La mulți ani!

Cu profund respect,
membrii Consiliului de administrație
al Uniunii Juriștilor,
Echipa Dreptul și Revista națională de drept

Echipa redacției Vă adresează un Apel de
unire și sprijin. Vă sîntem recunoscători că
sînteți abonații noștri și susțineți ziarul.
Noi avem nevoie de acest ajutor și vom
rămîne alături de Dvs.

Ghidul bunelor maniere pentru mobil: nu afișa telefonul excesiv, nu ține volumul la maxim

G-étiquette, ghidul bunelor maniere pentru mobil, are reguli pentru orice: de la volumul recomandat pentru sonerie pînă la tipul acesteia. „În ziua de azi, telefonul mobil este mai mult decît un dispozitiv modern de comunicare: a devenit un accesoriu prin care se poate evidenția condiția socială. Afișarea excesivă a telefonului mobil este de obicei un gest sancționat de regulile bunului – simț”, arată una din regulile ghidului, lansat de curînd de o companie românească.

Mai sînt sancționate, de asemenea, volumul prea ridicat și oamenii care vorbesc prea tare la telefon. „Cel mai bine ar fi, atunci cînd vorbești la telefon, să părăsești încăperea sau să te îndepărtezi de grup, pentru a te feri de comentarii sau de complicații ulterioare”, sună o altă regulă a ghidului.

În ceea ce privește melodia, „aceasta ar trebui aleasă cu atenție, astfel încît să nu ajungi în situații incomode,

atunci cînd șeful (care bineînțeles că ascultă muzică clasică) va auzi că telefonul tău de serviciu sună cu melodia ta preferată a trupei Metallica”.

G-étiquette este un ghid de bune maniere în utilizarea telefonului mobil, în diferite situații din viața publică și privată, spun reprezentanții companiei. „În fond, există

o „etichetă” și pentru utilizarea furculiței și a cuțitului, așa că un ghid de utilizare în public a telefonului mobil poate fi considerat mai mult decît potrivit”, mai arată aceștia.

„Conceptul G-étiquette a luat naștere pornind de la experiența noastră cotidiană. Am observat că în jurul nostru tot mai mulți oameni sînt deranjați de utilizarea incorectă a telefonului mobil. Această broșură nu are intenția să educe utilizatorii de telefonie mobilă. Dorim doar să subliniem ca există și un alt mod de comunicare la telefon, bazat pe regulile de bună purtare. G-étiquette sfătuiește utilizatorii în legătură cu nivelul maxim al volumului telefonului sau despre alegerea corectă a tonului de apel sau a melodiei și sugerează necesitatea de a căuta un loc retras cînd vorbesc la telefon”, spune Adelina Păsar, Marketing Manager, potrivit unui comunicat de presă emis de companie.

Meridian juridic

În Franța, pentru încălcarea drepturilor de autor rămîi fără Internet

Camera inferioară a parlamentului Franței a publicat un proiect de lege prin care cei care încalcă drepturile de autor ale proprietății intelectuale vor fi privați de accesul la Internet.

Potrivit documentului, cel care intră în vizor pentru încălcarea sau descărcarea ilegală a unor fișiere de pe Internet va primi mai întîi un e-mail de avertizare, urmat de o scrisoare oficială la adresa de domiciliu. Dacă după acestea utilizatorul nu se conformează cerințelor înaintate, instituțiile de stat îl pot trimite în „offline”.

Proiectul a fost susținut de președintele Franței, Nicolas Sarkozy, însă criticat de partidul socialiștilor care a declarat că acesta încalcă unele drepturi constituționale.

La 4 ani traficant de cocaină

Un băiețel din orașul american New Jersey a dus colegilor de la grădiniță cocaină, după ce tatăl său i-a spus că este un produs de cofetărie.

Shaeed Wright, în vîrstă de 20 de ani, a ascuns în buzunarele hainei fiului său mai multe pachete de droguri, relatează „Le Figaro”, pentru a scăpa de percheziția unor polițiști.

Micuțul le-a dat colegilor să guste din pachete, convins de tatăl său că este ceva dulce de mîncat. O educație a alarmat poliția, după ce a văzut unul dintre copii cu un pachet care conținea o pudră albă. Micuții au fost internați, însă starea lor de sănătate nu a fost pusă în pericol.

Tatăl băiatului a fost arestat pentru punerea în pericol a minorilor și posesie de droguri.

Caleidoscop

Optimiștii nu reușesc să slăbească

Excesul de optimism nu ne face întotdeauna bine, informează cercetătorii japonezi de la Universitatea Doshisha. Într-un studiu apărut în „Biopsychosocial Medicine”, aceștia atrag atenția că o viziune prea roz asupra vieții nu ne ajută deloc atunci cînd vrem să slăbim.

Oamenii de știință niponi au studiat profilul psihologic a 101 de obezi care, pentru a slăbi, s-au dat timp de 6 luni pe mîna unui grup de nutriționiști și antrenori de fitness. Grăsunii au fost puși să completeze cîteva formulare, atît înainte de a intra în programul de slăbire, cît și după ce programul a luat sfîrșit.

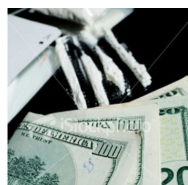
Aproape 90% dintre bancnotele americane au urme de cocaină

Aproape 90% dintre bancnotele aflate în circulație în Statele Unite au urme de cocaină, arată un studiu citat de Sky News în pagina sa electronică. Bancnotele rețin particule infime de cocaină direct de la consumatorii care le rulează pentru a priza droguri sau atunci cînd sînt mînuite de dealerii de droguri. Mai mult, particulele „se iau” de pe o bancnotă pe alta, în portofel sau în mașinile automate de numărat bani de la bănci.

Oamenii de știință au analizat bancnote din peste 30 de orașe din Statele Unite, Canada, Brazilia, China și Japonia, descoperind urme „alarmante” de contaminare cu cocaină în multe zone. Statele Unite și Canada au cele mai ridicate niveluri, între 85% și 90% dintre bancnotele folosite în cele două țări avînd pe ele particule de cocaină. China și Japonia au ratele de contaminare cele mai mici, de 20%, respectiv 12%.

În Statele Unite, urmele de cocaină sînt mai puternice pe bancnotele folosite în orașe mari, precum Baltimore, Boston și Detroit, în timp ce analiza celor din capitala federală, Washington DC, a demonstrat că 95% dintre bani conțin cantități infime de drog. Bancnotele cele mai „curate” se găsesc la Salt Lake City, unde locuiesc mormonii, grup religios cu o etică de viață strictă. Per total, numărul bancnotelor contaminate cu cocaină este cu 20% mai mare în prezent decît în urmă cu doi ani, cînd cercetătorii au făcut același studiu.

Dr. Yuegang Zuo, de la Universitatea din Massachusetts, care a condus studiul, a declarat: „Spre surpriza mea, găsim din ce în ce mai multă cocaină pe bancnote. Nu sînt sigur de ce asistăm la această creștere, dar s-ar putea să aibă legătură cu criza economică, oamenii fiind mai stresați și consumînd cocaină”.

MOLDOVA ESTE ȚARA CU CEL MAI MIC SALARIU DIN EUROPA

Moldova este țara cu cel mai mic salariu din Europa – circa 0,21 euro pe oră, iar aproape o treime din angajați au un salariu sub valoarea minimului de existență. Despre aceasta s-a vorbit la masa rotundă organizată de Confederația Națională a Sindicatelor privind situația pe piața muncii în condiții de criză.

Participanții la ședință au menționat că rețeaua angajaților în prima categorie de întreprinderi cu autonomie financiară constituie 900 lei sau 5,33 euro pe oră. După acest indice Moldova se situează printre ultimele țări din Europa, conform clasamentului realizat de Federația Angajatorilor Europeni (FEE).

Doar o treime din tinerii specialiști care au absolvit recent universitatea se angajează la lucru imediat după studii și doar 4% dintre aceștia rămîn la locul de muncă mai mult de cinci ani. În rîndul tinerilor de 15-24 ani nivelul șomajului depășește 15%.

În opinia sindicaliștilor, salariile mici, puțin atractive, îi determină pe tinerii să plece din țară. În trimestrul II peste 295,9 mii de cetățeni ai Moldovei au fost declarate plecate în alte țări la lucru sau în căutare de lucru.

FONDATORI:

Universitatea de Stat din Moldova,
Uniunea Juriștilor din Moldova

Redactor-șef:
Gheorghe AVORNIC

Reporteri:

Irina BUREA,
Stelina CIOBANU,
Laura DUMBRAVA

Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ

Redactor-stilizator: Gheorghe CHIRIȚĂ
Machetator: Maria BONDARI
Contabila: Maria JOSANU

Adresa redacției:

MD 2009, Chișinău, str. A. Mateevici, 60,
bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din
str. Bănulescu-Bodoni. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.

DREPTUL - Date bancare: c/d 222472202641.
BC Banca Socială.
BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor
publicate nu reflectă neapărat opinia redacției.
Redacția nu corespundează cu cititorii,
materialele autorilor nu se recenzează și nu se restituie.
Tiparul executat la tipografia „Prag-3”.

Indice – 21596
Tiraj 4600
Com. 2055